

# Qaliblərin bayramı

- *Böyüyəndə nə olmaq istəyirsən?*
- *Əsgər.*
- *Niyə?*
- *Çünki güclü olub torpaqlarımızı qorumaq istəyirəm.*
- *Sənə nəyin hədiyyə edilməsini arzulayırsan?*
- *Əsgər forması...*

Oğlan uşaqlarına bu sualları verdiyimiz zaman daha çox eyni cavabları eşidirik. Onların demək olar ki, çoxu hərbi forma geyinib əsgər olmağı xəyal edir. Çünki əsgər onların anlamında məğlubedilməz qəhrəmandır.

*Ardı 11-ci səh.*





# Qaliblərin bayramı

Əvvəli 1-ci səh.

Elə kiçiklikdən qəhrəmana çevrilmək, bu Vətənə xidmət etmək, ordunun yenilməz əsgəri olmağı arzulayıb, düşməne qalib gəlməyi şərəf bilirlər.

Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə məhz bu ruhda yetişmiş gənclərin, onlardan formalaşmış vətənpərvər ordunun sayəsində qalibyyəti əldə etdi, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda zəfər bayrağını göylərə qaldırdı.

Yalnız güclü ordusu olan xalq öz haqqına sahib çıxa bilər

Azərbaycan Ordusu 103 illik tarixində bu il ilk dəfədir ki, 26 iyun-Silahlı Qüvvələr Günü nü zəfər qazanmış ordu kimi böyük ruh yüksəkliyi ilə qeyd edir.

Milli Məclisin deputatı, tarix elmləri doktoru, professor Anar İsgəndərov bildirir ki, bu il Silahlı Qüvvələr Günü'nün keçirilməsi daha qürurvericidir. Çünki Azərbaycan Ordusu öz zəfəri ilə bilikli bayramı qaliblərin bayramına çevirdi.

Onun sözlərinə görə, diplomatik döyüşdə Azərbaycanın haqq işinə mane olan qüvvələrin müqavimətini qırmağa nail olan Ali Baş Komandanın Vətənə məhəbbət ruhunda yetişdirdiyi əsgər və zabitlər cəbhədə əsl qəhrəmanlıq göstərdilər, düşməni torpaqlarımızdan qovdular. Azərbaycan Ordusunun torpaqlarımızı azad etməsi Vətən müharibəsinin qələbə ilə nəticələnməsinə səbəb oldu: "Düşməni tarixi Azərbaycan torpaqlarından çıxarmaqdan imtina edəndə Ali Baş Komandan siyasi qərarını verdi. Problemin həlli-nə beynəlxalq hüququn gücü çatmayanda Azərbaycan güc hüququndan istifadə edərək tarixi torpaqlarımızı azad etmək üçün Vətən müharibəsinə başladı, xalq bir yumruq kimi birləşdi, qələbə qazandı".

Qalibyyət üçün güclü ordunun olmasını vacib sayan tarixçi alimin sözlərinə görə, yalnız güclü ordusu olan xalq öz vətənlərini əməkdaşlığa əsaslandırsa, Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpə edəndən sonra xarici müdaxilə və daxili siyasi böhranla üz-üzə dayandı. Hakimiyyət mövcud vəziyyətdən baş çıxara bilmədi, torpaqlarımızın xeyli hissəsi düşməni qüvvələri tərəfindən işğal olundu. Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə gələndən sonra ordu quruculuğu işinə başladı. Ümummilli Lider müasir Azərbaycan Ordusunun qurulmasına üçün qısa zaman kəsiyində ali hərbi məktəblərin yaradılmasına nail oldu, hərbi əməkdaşlıq sahəsində bir sıra dövlətlərlə əməkdaşlığa başlandı. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan ordu quruculuğu işi "17 illik hakimiyyətim dövründə hər gün əsgərimin yanında oldum. Bu müharibənin qəhrəmanı Azərbaycan əsgəridir" deyə Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir".

Ən qüdrətli sırasında

Son illər ərzində uğurla inkişaf edərək Qafqazın hərbi gücünə çevrilən, dünyada orduların vəziyyətini qiymətləndirən sanballı qurumların reytingi siyahısına düşən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri 44 günlük müharibədə təkə regionun ən güclüsü olduğunu təsdiqləmədi. O, həm də dünyanın 50 ən güclü ordusundan biri olduğunu real şəkildə beynəlxalq aləmə nümayiş etdirdi.



Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, düşmənin elə bir hərbi və ya strateji obyektə yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu məhv edə bilməsin. Düşmənin atəş nöqtələrini qısa zamanda uğurla məhv edən ordumuzun Vətən müharibəsindəki müasir döyüş taktikası dünyanı heyretləndirdi. Onun apardığı müharibə güclü məntiqə əsaslanmış, "ağıllı" müharibə idi.

Ərazi bütövlüyümüzün bərpası üçün əsas güc strukturunu olan Azərbaycan Ordusunun hazırkı yüksək səviyyəyə gəlib çatması asan məsələ deyildi. Bu uğurların baş verməsində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordunun maddi-texniki təchizatının müasirləşdirilməsi, ordu quruculuğu sahəsində aparılan səmərəli islahatlar olduqca mühüm rol oynayıb. Son illərdə ordumuzun silah-sursat, texnika ilə təchizatı üçün milyardlarla dollar vəsait xərclənib.

İlham Əliyev dafələrlə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin texniki təchizat baxımından güclü ordular sırasında olduğunu, zirehli texnikanın ən yüksək standartlara cavab verdiyini, hava hücumuna qarşı müdafiə sisteminin müasirləşdirildiyini söyləyib. Hələ ötən il Prezident İlham Əliyev "Bu gün Azərbaycan Ordusu dünyada 50 ən güclü ordu sırasındadır. Biz bunu yorulmaz fəaliyyətimiz nəticəsində əldə etmişik. Çünki mənim Prezident kimi fəaliyyətimdə ordu quruculuğu birinci yerdedir" deyərək Azərbaycan Ordusunun çox yüksək peşəkarlığa malik olduğunu nəzərə çatdırıb.

Ehtiyatda olan polkovnik, hərbi ekspert Şair Ramaldanov hesab edir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin yolunu davam edən Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin ən müasir texnika və avadanlıqla təmin edilməsi, ordunun döyüş potensialının inkişafına şəraitin yaradılması onun qısa zaman ərzində dünyanın 50 ən güclü ordusu sırasına yer alması ilə nəticələnib.

Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycan zabitləri həm postsovet məkanında, həm NATO ölkələrində keçirilən bütün tədbirlərə dəvət alırdılar və oradan ən yeni təşəbbüslərlə qayıdırdılar. Azərbaycan Ordusunda daim aparılan islahatlar nəticəsində onun güclü olmasına, döyüş potensialının yüksəlməsinə nail olub. Bütün bu nailiyyətlərin nəticəsində Azərbaycan Ordusu 44 gün ərzində Ermənistanın işğalçı qüvvələrini darmadağın edə və dövlətin ərazi bütövlüyünü bərpə edə bildi: "Azərbaycan Ordusunun bu nailiyyətlərini məhz peşəkarlıq, qəhrəmanlıq nümunələri kimi dəyərləndirmək olar. Ordunun qalibyyəti əldə etməsinin əsas səbəbləri onun müasir silahlarla təmin edilməsi, yüksək intellektual potensiala malik olan şəxsi heyətin Azərbaycan Ordusuna gətirilməsi, Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etməsi üçün apardığı haqq işi, Prezident İlham Əliyevin həm bir sərkərdə kimi müdrikliliyi, həm də bir siyasətçi kimi müdrik siyasət yeritməsidir".

Qiblə doğuran ordu

Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkə daxilində hakimiyyət uğrunda qarşıdurmaların baş verməsi hərbi sahədə də prəkendəliyin yaranmasına səbəb olmuşdu. Bu isə getdikcə daha çox torpağımızın ermənilər tərəfindən işğal edilməsi ilə nəticələnirdi. Erməni təcavüzü ilə uğurla mübarizə aparmaq üçün, ilk növbədə, qüdrətli ordu yaratmaq, bu sahədə buraxılmış kobud səhvləri aradan götürmək, xalqın döyüş ruhunu yüksəltmək, müharibə dövrünə uyğun təbliğat aparmaq lazım idi.

Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədr müavini Hikmət Məmmədov deyir ki, ordu quruculuğunu daim diqqət mərkəzində saxlayan Azərbaycan Ordusu regionda və bütün dünyada qiblə doğurur. Ancaq hazırkı müzəffər ordunun qurulması uzun yolları keçərək bugünkü vəziyyətinə çatıb: "Azərbaycan 1991-ci ildə müstəqilliyini əldə etsə də, həmin dövr tək formalaşmış dövlət deyil, həm də formalaşmış ordu gerçəkliyi hadisəsi idi. Ona görə də cəlb etdiyimiz müharibədə ordumuz erməni işğalçılarının həmlələrini dəf edə bilmir, milli təhlükəsizliyimizi qorumağı bacarmırdı. Bu azmış kimi Milli Ordumuz ölkəmizdə cərəyan edən siyasi proseslərə cəlb edilir, ayrı-ayrı siyasətçilərin hərbi birləşmələrinə çevrilirdi. Nəticədə ərazilərimizin 20 faizi işğala məruz qaldı, ölkəmizdə vətəndaş müharibəsi başladı".

Hikmət Məmmədov bildirir ki, yalnız 1993-cü ildə böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi ilə sözün əsl mənasında milli ordu quruculuğuna start verildi. Bütün qeyri-qanuni hərbi birləşmələr buraxıldı. Vahid komandanlığa təbə olan nizami ordu qurulmağa başlandı. Beləliklə də ordu quruculuğu işində ilk və olduqca mühüm addım atıldı.

Hərbi ekspert Şair Ramaldanov da qeyd edir ki, hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra Azərbaycan Ordusunun formalaşdırılması üçün ilk addımlarını atan Ümummilli Lider Heydər Əliyev hərbi sahədə apardığı işlər sayəsində qısa bir zamanda düşmənin irəliləməsinin qarşısını aldı. 1994-cü ilin yanvar ayında Horadiz əks-hücum əməliyyatı keçirərək 22 sayış mənəqəsi, o cümlədən Horadiz qəsəbəsinin, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərçanlı kəndinin düşməndən azad edilməsinə nail oldu: "Düşməni Bişkək əsirləri imzalamağa məcbur edildi və atəşkəs elan olundu. Ondan sonra Azərbaycan Ordusu sürətlə inkişaf edərək qısa bir zamanda bölgədə birinci oldu".

Şair Ramaldanov Azərbaycan Ordusunun son 20 il ərzində böyük inkişaf yolu keçdiyini və daim yeniliklər axtarışında olduğunu söyləyir. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan Ordusu 20 il ərzində bütün istiqamətlərdə dəyişdi, Silahlı Qüvvələrin bütün qoşun növləri müasir texnika ilə təmin olundu. Bu illər ərzində Azərbaycan Ordusu onun

qarşısında qoyulan əsas döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə - torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə tam hazır oldu. Ali Baş Komandanın əmrini gözləyən Ordu tapşırıq alandan sonra böyük qəhrəmanlıq göstərərək zəfər qazandı: "Biz Azərbaycan Ordusunun son 20 il ərzində inkişafının nəticələrini döyüş meydanında gördük. Düşmənin işğal etdiyi ərazilərimizdə müdafiə istehkamlarını möhkəmlətməsinə baxmayaraq, hərbiçilərimiz çətin relyefi olan ərazini qısa bir zamanda qət edərək Şuşaya gedib çıxdılar, düşməni darmadağın etdilər. Kapitulyasiya aktının imzalanmasını Azərbaycan Ordusunun son 20 ildəki nailiyyətlərinin nəticəsi kimi qeyd etmək olar".

Yeni mərhələ

2003-cü ildən sonra ordu quruculuğu prosesində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında tamamilə yeni bir mərhələ başlayıb. Hikmət Məmmədovun sözlərinə görə, bu mərhələ indiki müzəffər ordumuzun yenidən komplektləşdirilməsi, hərbi texnika ilə təchiz edilməsi mərhələsidir. Yeni mərhələ həm də Azərbaycanın ilk dəfə hərbi sənayenin yaradılması dövrüdür.

Deputatın fikrincə, verilən strateji qərarlar ötən müddət ərzində ordumuzda kordinal keyfiyyət dəyişiklikləri yaratdı, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində öz gücünü göstərən ilk dəfə düşməni üzərində qələbə qazanmaqda həm də özünəinami bərpə etdi. Hərbi-psixoloji baxımdan bu qələbə olduqca mühüm hadisə idi: "Cəmi dörd il sonra Azərbaycan Ordusu sübət etdi ki, o, dünyanın ən yaxşı təchiz edilmiş, ən yüksək döyüş qabiliyyəti və ən vətənpərvər ordularından biridir. 2020-ci il sentyabr ayının 27-də başlayan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsi şanlı ordumuzun qəti qələbəsi ilə tarixə yazıldı. Düşməni Ermənistanın işğalçı ordusu darmadağın edildi. Bu mühüm hadisə Müzəffər Ali Baş Komandanınız İlham Əliyevin və onun qurduğu şanlı ordumuzun adını tarixə qizil həflərlə əbədi olaraq yazdı. Bu artıq yaşayınmış gerçəklikdir və hər bir azərbaycanlı öz Prezidenti və Ordusu ilə fəxr edir".

İki dövrün müqayisəsi

44 günlük müharibə nəticəsində qazanılmış zəfərdə payı olan şəxslərdən biri də Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin ehtiyatda olan zabiti, jurnalist həmkarımız Rəşad Baxşəliyevdir. 2001-2003-cü illərdə ekipaj komandiri kimi hərbi xidmət keçən Rəşad Baxşəliyev Vətən müharibəsinin köhnüllü iştirakçısıdır. Cəbrayıl, Qubadlı, Xocavənd, Şuşa istiqamətlərində aparılan döyüşlərdə iştirak edib. Göstərdiyi şücaətə görə, "Qubadlıın azad edilməsinə görə" medalı ilə təltif edilən müsahibimiz ordumuzun həm əvvəlki, həm də müasir vəziyyətini canlı görən ehtiyatda olan hərbiçilərimizdəndir.

Hərbi xidmət keçdiyi dövlətlə müharibə dövründəki vəziyyəti müqayisə edən Rəşad Baxşəliyev deyir ki, islahatlara yeni başlayan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyətində 2001-2003-cü illərdə vətənpərvərlik, döyüş əzmi yüksək olsa da, hərbi təchizat indiki kimi deyildi. "Hələ də keçmiş sovet dövründən qalmış hərbi texnikalar, silah-sursatlardan istifadə edirdik. Ordumuzun ümumi təminatı bu gün olduğu kimi ən müasir standartlar səviyyəsinə çatmamışdı. Ancaq Vətən müharibəsində tam başqa - istənilən döyüş tapşırığını qalibiyyətlə yerinə yetirməyə qadir qüdrətli ordu gördüm. Vətən müharibəsinədək Azərbaycan Ordusunun gücü belli idi, paradlarda qoşunların arsenalına hansı hərbi texnikaların daxil edildiyini görmüşdük. Ancaq 44 günlük savaş əsl reallığı ortaya qoydu. Düzdür, ikinci Qarabağ müharibəsində ordumuzun uğurlu Aprel, Günnüt və Tovuz döyüşləri olmuşdu. Lakin həmin döyüşlərdə Silahlı Qüvvələrin arsenalında olan az bir qisim hərbi texnika və silah-sursatdan istifadə edilmişdi. Vətən müharibəsi isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücünü, şəxsi heyətinin döyüş ruhunu, əzmini dünyaya nümayiş etdirdi".

Rəşad Baxşəliyevin sözlərinə görə, Vətən müharibəsi zamanı işğalçı ölkə bir daha gördü ki, qarşısında 1990-cı illərin əvvəllərində olduğu kimi, prəkəndə hərbi dəstələr deyil, peşəkar, ən müasir silahlarla təchiz olunan, döyüşkən və regionun ən güclü nizami ordusu var: "Qürurverici hal idi ki, müharibə başlayan gündən Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti qısa və qələbə hissi ilə döyüşə girmişdi. Azərbaycan əsgəri yalnız öz gücünə, peşəkarlığına, xalqına və ən əsası Ali Baş Komandanın İlham Əliyevə güvənərkən ərazi bütövlüyümüzün bərpasına qadir olduğunu dünyaya nümayiş etdirdi. Onu da xüsusilə vurğulayım ki, Azərbaycan Ordusu çətin relyef şəraitində, mürəkəb istehkamları darmadağın edərək qələbə qazandı. Prezidentimizin də söylədiyi kimi, Azərbaycan Ordusu XXI əsrin müharibəsini apardı".

Müsahibimiz əlavə edir ki, Azərbaycan dünyanın hərbi baxımdan inkişaf etmiş dövlətlərinin malik olduqları silahlarla, texnikalara sahibdir. İstər quru qoşunlarının, istər hərbi hava qüvvələrinin, istərsə də hava hücumundan müdafiə sistemlərinin döyüş imkanları ən müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılıb. Silahlı Qüvvələrimizin hədəfi son dərəcə yüksək dəqiqliklə vuran və qarşısınıalmaz zərbə gücünə malik silahlarla, düşmənin ağır texnikasını və canlı qüvvəsini darmadağın edən pilotuz uçuş aparatları ilə tam modernləşdirilmiş Azərbaycan ordusu quruculuğu istiqamətində görülən ciddi tədbirlərdir: "Bunun nəticəsidir ki, son bir neçə ilin statistikasına əsasən, Azərbaycan müasir silahlanmaya görə Avropa 2-ci, dünyada 3-cü yerdə qərar tutub: "Şübhəsiz ki, bütün bu uğurlar həyata keçirilən məqsədyönlü ordu quruculuğu siyasəti sayəsində mümkün olub. Əgər belə olmasaydı, Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının kağız üzərində qalan 4 qətnəsinə tikəbasına reallaşdıra və cəbhə xəttinin bütün istiqamətlərində əməliyyat şəraitinə tam nəzarət edə bilməzdi".

Ehtiyatda olan hərbiçisi hesab edir ki, hərbi sənaye kompleksində formalaşdırılan Azərbaycan Cənubi Qafqazda öz ordusunu daxilil imkanları hesabına hərbi texnika və silah-sursatla təchiz etmək gücünə malik olan yeganə ölkədir. Azərbaycan öz ordusunu istəhsal olunan yerli hərbi təyinatlı məhsullarla əhəmiyyətli dərəcədə təchiz edə bilir: "Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan ordu quruculuğu sahəsində kompleks islahatlar aparılır. Həm ordunun arsenalına ən modern silahlar daxil edilir, həm qoşun növlərinin döyüş qabiliyyəti artırılır, həm də hərbiçilərin sosial şəraiti yüksəldilir".

Ordumuz daha güclü, dövlətimiz daha qüdrətli olacaq

Alınmaz qala sayılan Şuşanı azad etmək üçün Vətən oğulları güllə yağışı altında qayalara dirmaşaraq dillərə daşın düşən qəhrəmanlıqlar göstərdilər, bayrağımızı ən uca zirvələrdən asdılar. Bu oğullar torpağımızı işğal altında olan hər qarışın azad edilməsi üçün fədakarlıq göstərdilər. "Dağlıq Qarabağ tarixi Azərbaycan torpağıdır. Biz mütləq öz torpaqlarımıza qayıdacağıq" deyərək verdiyi vədi yerinə yetirən Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi qüdrətli Azərbaycan Ordusunun məhz belə igidləri sayəsində torpaqlarımızı işğaldan azad edilməsinə nail olduq.

Ən böyük hünər və qəhrəmanlıqlar Vətən naminə edilir. Bu müharibədə Azərbaycan Ordusunun hünər, qəhrəmanlıq meydanı idi. Öz qüdrəti ilə yeni tarix yazan ordumuz dünyanın güc ölkələrinin edə bilmədiyini öz gücü ilə etdi.

30 ilə yaxın erməni tapdağı altında əzilən torpaqlarımız bu gün müğlubləndirməz Azərbaycan əsgərinin şanlı, zəfər addımlarının gücündən möhkəmənir, əvvəlki qüdrətini bərpə edir. Torpağımızı onu mənfur düşməne təslim etməyəcək Azərbaycan əsgərinə, Azərbaycan əsgəri isə onu yenilməz edən Ali Baş Komandanına güvənir. Azərbaycan əsgəri qalib sərkərdəsinin arxasında qürurla addımladıqca bu ordu daha güclü, bu dövlət daha qüdrətli olacaq!

İlhamə İSABALAYEVA, "Azərbaycan"